ЦЕНТЪР ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДКРЕПА – СТАРА ЗАГОРА
6000 гр. Стара Загора, ул. "Цар Иван Шишман" № 76, тел.: 042/ 62 38 18
e-mail: info-2408151@edu.mon.bg

УТВЪРДИЛ:.....
Ел.Иванова
Директор на Център за специална образователна подкрепа-гр.Стара. Загора

Зап.№ 35 /08.10.2026

ПЛАН

ЗА РАБОТА НА КООРДИНАЦИОННИЯ СЪВЕТ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ В ЦЕНТЪР ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДКРЕПА гр.Ст.Загора

УЧЕБНА 2026 /2027 ГОДИНА

Приет на заседание на Общо събрание

I.Общи положения

1. Във всяко учебно заведение от системата на училищното и предучилищно образование се създава координационен съвет с ясни функции и делегирани отговорности, който да отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с тормоза. Съветът да се ръководи задължително от заместник-директор и да включва психолог или педагогически съветник, учители, ученици и родители.

Координационният съвет в Център за специална образователна подкрепа-Ст.Загора е утвърден със Заповед на директора .....
Координационният съвет работи в състав:

Председател: М.Стойчева – ЗДУД
Членове:
Д.Нончева –психолог
Бисера Герлимова – учител
Неделчо Донев –ст.учител ЦДО
Юлия Бинева- ст.учител
Надежда Влаева – родител
Роси Качулкова-ученичка

2. Превенцията на тормоза включва комплекс от мерки, които най-общо имат за цел ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието.

3. Комплексът от превантивни мерки трябва да включва всички възможни аспекти и форми на тормоза, ясно да фокусира вниманието върху участието на всички групи и да се планира на три нива - класна стая/паралелка/група, училище/ЦСОП/, общност.

4. За да се изгради защитната мрежа е необходимо да се поставят ясни граници, изграждане на ценности, правила и процедури, които не допускат прояви на насилие и тормоз във взаимоотношенията в училище /ЦСОП/.

5. По-голямата част от ситуациите на тормоз могат да бъдат овладени от учителите, а някои от самите деца. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест.

6. Важно е да не бъдат омаловажавани и първите прояви на влошаване на отношенията между децата и поведение, което е неприемливо. Необходимо е още при най-малките сигнали и съмнения за тормоз да се предприемат стъпки, за да се предотврати ескалация на насилието и да се изпрати ясно послание, че такова поведение няма да бъде толерирано. Вниманието трябва да бъде насочено както към проявите на физически тормоз, така и към неговите социални и психологически форми.

II. Предмет

Проучване и подпомагане психичното развитие и здраве на учениците , чрез превантивни мерки и сътрудничество по прилагането на механизъм за противодействие на тормоза между децата и учениците в центъра.

III. Цел

Разработване и прилагане на цялостен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна образователна среда в центъра.

IV. Задачи:

1. Разработване и прилагане на превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в центъра.
2. Разработване на защитна мрежа за интервенция при случаи на тормоз в центъра.
3. Запознаване на родителите, учениците, педагогически и непедагогически състав със заповед № РД 09-611/18.05.2012 за въвеждането на "Механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище".

V. Дефиниране на елементите на защитната мрежа.

Под защитна мрежа разбираме превенция на насилническо поведение, когато всеки поема своята част от общата отговорност; поставянето на ясни граници и изграждането на ценности, правила и процедури, които да не допускат тормоз. Изграждането на защитна мрежа предвижда дейности на няколко нива:

а/ на ниво клас/група – постигане на разбиране от децата какво точно е тормоз, до какво води това поведение и как се чувстват различните „участници".
В час на класа/групата, се обсъждат и дискутират взаимоотношенията:
● ученици – учител→ целта ни е учениците да осъзнаят, че говоренето в час е форма на тормоз към учителя;
● учител – ученици → важно е учителите да се отнасят с уважение към децата / да се обръщат към тях по име, да ги изслушват търпеливо, да не ги обиждат/.

б/ на ниво училище/ЦСОП – избор на координационен съвет по превенция на тормоза, която включва, зам.-директор, психолог, учители, родители и ученици.

в/ дейности с родители – отношенията родители – учители .Комуникацията е насочена към взаимна оценка на работата, с елементи на сътрудничество. На родителските срещи да се обсъждат казуси, свързани с тормоза, да се научат родителите как да регистрират поведение на тормоз и насилие, как да комуникират с децата си без скрита агресия.

VI. Система за насочване към други служби

1. Регистриране на ситуации на тормоз в Център за специална образователна подкрепа -гр.Ст.Загора

Наличие на единен регистър за регистриране на случаи на тормоз между учениците. Всяка ситуация на тормоз се регистрира и описва от учителят, който я е наблюдавал с цел да се проследи развитието на случая във времето и да се планира подходяща интервенция. Регистърът съдържа следните реквизити: „дата", „кратко описание на всяка ситуация", „участници", „клас/група", „предприети мерки", „подпис". Този регистър се съхранява на достъпно място. Груповите ръководители следят вписаните в регистъра случаи и предприемат съответни мерки като взаимодействат с родителя на ученика, с учители и с психолога на центъра.

2. В случаите, при които поведението на детето се отличава с изразени агресивни прояви, снижен контрол върху гнева, склонност да разрешава конфликтни ситуации с насилие, Координационният съвет предлага на директора да бъде потърсено съдействие от страна на отдел „Закрила на детето" или подходящата институция, според ситуацията и индивидуалния случай.

VII. Превантивни мерки за предотвратяване на тормоза в ЦСОП.

1. Разясняване на понятието „тормоз" с материали в часа на груповия ръководител.
2. Обсъждане в час на груповия ръководител на начини за реагиране в ситуации на тормоз и органи и инструкции, които могат да им бъдат от помощ.
3. Ангажиране на КБППМН в центъра и груповите ръководители с осъществяване на този план.
4. Провеждане на анкета-въпросник за тормоза в ЦСОП /при възможност/-в началото и края на учебната година.

VIII. Дейности за справяне със случаи на тормоза в ЦСОП:

1. Дейности на ниво клас/група /класна стая:

   - Изготвяне на правила за поведение и ценности за всяка група, с цел създаване на общоучитлищни правила и процедури за учениците. Поставяне на видно място в класната стая.
     Срок: до края на м. октомври
     Отг.: груп.р-ли, коорд.съвет

   - Дискусии, решаване на казуси, споделяне на опит – като теми в час на групата.
     Отг. груп. ръководители
     Срок: постоянен

- Използване на теми от учебното съдържание по обществени науки, които да се използват за работа и анализ по проблема насилие, свързани с правата на децата, ценностите, социалните роли, функционирането на групите и институциите и т.н.

  Отг. психолог
  Срок: постоянен

- Индивидуални разговори с ученици и родители при случаи на тормоз в центъра или съмнения за такъв.

  Отг. групови ръководители
  Срок: постоянен

2. Дейности на ниво ЦСОП:
   - Сформиране на Кординационен съвет.

     Срок:септември
     Отг.: Директор

   - Оценка на проблема с помощта на стандартизиран въпросник /при възможност/

     Срок: октомври 2026 г.
     Отг.: Координационен съвет,

   - Анализ на проявите на тормоз и наличните правила и решения за справяне с него – форми, резултати, последствия, налични и липсващи правила.

     Срок: октомври 2026 г.
     Отг. Координационен съвет

   - Разработване на план за противодействие на тормоза в ЦСОП ; Разработване на процедури за реагиране в ситуации на тормоз.

     Срок: октомври 2026 г.
     Отг. Координационен съвет

   - Разработване и въвеждане на превантивни мерки за предотвратяване и противодействие на училищния тормоз между децата и учениците. Обобщаване на правилата за поведение на ниво институция и включването им в Правилник за дейността на центъра

     Срок: октомври 2026 г.
     Отг. Координационен съвет,
     груп.ръководители

- Набиране на данни и анализ на профила на ученика използващ булинг./многократни и прекомерни негативни действия над едно лице от страна на друго/други/.

  Срок: октомври 2026 г.
  Отг. Координационен съвет

- Създаване на дневник за регистриране на ситуации на тормоз в центъра/описание на ситуациите, вида тормоз, участници, наблюдатели, предприети мерки/.

  Срок: октомври 2026 г.
  Отг. Координационен съвет

- Запознаване на учители, ученици и родители с процедурите за реагиране в ситуации на тормоз.

  Срок: м.октомври
  Отг. Председател КС

- Запознаване на учениците със същността на тормоза, проявите и участниците в процеса на насилие и необходимостта от предотвратяването му.

  Срок: постоянен
  Отг.: Групови ръководители

- Оптимизиране на системата за наблюдение и контрол в зависимост от резултатите от оценката на проблема- подобряване на системата за дежурства с оглед обхващане на места,в които на етапа на оценка е установено,че се извършва тормоза;

  Отг. Груп.рък.,деж.учители и учители- ЦДО
  Срок: постоянен

- Стимулиране на учениците да съобщават за случаи на тормоз при гарантиране на конфиденциалността;

  Отг. Груп. ръководители, психолог
  Срок: постоянен

- Повишаване квалификацията на учителите за противодействие и справяне с насилието и тормоза в ЦСОП чрез специализирани обучения- тренинги за определени категории от работещи в центъра за справяне с критични ситуации и други съгласно План за квалификационна дейност;

  Срок: постоянен
  Отг. Директор,предс. МО

- Привличане на родителите при решаване на възникнали проблеми. Взаимодействие и решаване на конфликти между ученици, учители, родители и ръководството на ЦСОП.

Отг. Груп. ръководители, психолог
Срок: постоянен

- Осигуряване на партньорства с външни на ЦСОП служби, организации и специалисти – Община,МКБППМН, РПУ на МВР, ДПС, Отдел „Закрила на детето" и други;

Отг. Директор
Срок: постоянен

- Интервенции от страна на ЦСОП в случай на тормоз, според приетите правила;

Отг. Груп. ръководители
Срок: постоянен

- Разработване на конкретни подходи за прекратяване на ситуации на тормоз и реакции спрямо детето, упражнило тормоз, спрямо потърпевшия, както и спрямо наблюдателите. Разработване на процедури за реагиране в ситуации на тормоз.

Отг. Груп. ръководители, психолог
Срок: постоянен

- Изработване и разпространение на информационно-образователни материали, съобразени с различните възрастови групи и свързани с:
  а) превенция на тормоза;
  б) правата и задълженията на децата.

Срок: постоянен
Отг.: Координационен съвет

Председател на КС:.....

/ М.Стойчева/